

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 11. joulukuuta 2023
(OR. en)

16761/23

Toimielinten välinen asia:
2023/0389(NLE)

SCH-EVAL 258
FRONT 416
COMIX 585

YHTEENVETO ASIAN KÄSITTELYSTÄ

Lähtettäjä: Neuvoston pääsihteeristö

Päivämäärä: 11. joulukuuta 2023

Vastaanottaja: Valtuuskunnat

Ed. asiak. nro: 16155/23

Asia: Neuvoston täytäntöönpanopäätös suosituksen antamisesta Schengenin säännösten soveltamisesta **ulkorajojen valvonnan alalla Portugalissa** vuonna 2022 tehdyssä arvioinnissa havaittujen puutteiden korjaamiseksi

Valtuuskunnille toimitetaan liitteenä neuvoston 10. ja 11. joulukuuta 2023 pitämässään istunnossa hyväksymä neuvoston täytäntöönpanopäätös suosituksen antamisesta Schengenin säännösten soveltamisesta ulkorajojen valvonnan alalla Portugalissa vuonna 2022 tehdyssä arvioinnissa havaittujen puutteiden korjaamiseksi.

Neuvoston 7. lokakuuta 2013 antaman asetuksen (EU) N:o 1053/2013 15 artiklan 3 kohdan mukaisesti tämä suositus toimitetaan Euroopan parlamentille ja kansallisille parlamenteille.

SUOSITUKSEN

antamisesta Schengenin säännösten soveltamisesta ulkorajojen valvonnan alalla Portugalissa vuonna 2022 tehdyssä arvioinnissa havaittujen puutteiden korjaamiseksi

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen,

ottaa huomioon arviointi- ja valvontamekanismin perustamisesta Schengenin säännösten soveltamisen varmistamista varten ja toimeenpanevan komitean 16 päivänä syyskuuta 1998 pysyvän Schengenin arviointi- ja soveltamiskomitean perustamisesta tekemän päätöksen kumoamisesta 7 päivänä lokakuuta 2013 annetun neuvoston asetuksen (EU) N:o 1053/2013¹ ja erityisesti sen 15 artiklan 3 kohdan,

ottaa huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Portugalissa tehtiin ulkorajojen valvontaa koskeva Schengen-arviointi marraskuussa 2022. Arvioinnista laadittu kertomus, joka sisältää havainnot ja arviot ja jossa luetellaan arvioinnissa havaitut parhaat käytännöt ja puutteet, hyväksyttiin komission täytäntöönpanopäätöksellä [C(2023) 4300].

¹ EUVL L 295, 6.11.2013, s. 27.

- (2) Arvioinnin yhteydessä havaittujen puutteiden korjaamiseksi olisi annettava suosituksia korjaaviksi toimiksi, jotka Portugalin on toteutettava. Koska on tärkeää noudattaa Schengenin säännöstöä erityisesti ulkorajojen suojelun ja maahantulon yhteydessä suoritettavien henkilötarkastusten osalta, etusijalle olisi asetettava niiden suositusten täytäntöönpano, jotka liittyvät Euroopan yhdennetyn rajaturvallisuuden kansalliseen hallintointiin (1), virastojen väliseen yhteistyöhön (4), riskianalyysiin (8), kansalliseen tilannekuvaan (13), henkilöresursseihin (15), erityis- ja täydennyskoulutukseen (16 ja 17) sekä asiakirjaväarennösten havaitsemiseen (18 ja 19).
- (3) Tämä päätös olisi toimitettava Euroopan parlamentille ja jäsenvaltioiden parlamenteille.
- (4) Neuvoston asetusta (EU) 2022/922¹ sovelletaan 1 päivästä lokakuuta 2022. Kyseisen asetuksen 31 artiklan 3 kohdan mukaan arviointikertomusten ja suositusten jatko- ja valvontatoimet olisi toimintasuunnitelmien toimittamisesta alkaen toteutettava asetuksen (EU) 2022/922 mukaisesti.
- (5) Portugalin olisi neuvoston asetuksen (EU) 2022/922 21 artiklan 1 kohdan nojalla laadittava kahden kuukauden kuluessa tämän päätöksen hyväksymisestä toimintasuunnitelma kaikkien suositusten täytäntöönpanosta ja arviointikertomuksessa todettujen puutteiden korjaamisesta. Portugalin olisi toimitettava kyseinen toimintasuunnitelma komissiolle ja neuvostolle,

¹ Neuvoston asetusta (EU) 2022/922, annettu 9 päivänä kesäkuuta 2022, arviointi- ja valvontamekanismin perustamisesta ja toiminnasta Schengenin säännöstön soveltamisen varmistamista varten ja asetuksen (EU) N:o 1053/2013 kumoamisesta, EUVL L 160, 15.6.2022, s. 1.

SUOSITTA:

Portugalin olisi

1. **Euroopan yhdenmety rajaturvallisuus:** otettava kiireellisesti käyttöön rajavalvonnan (rajatarkastukset ja rajojen valvonta) strateginen koordinointi ja osoitettava riittävä määrä koulutettua henkilöstöä varmistamaan Euroopan yhdenmety rajaturvallisuuden tehokas hallinnointi sekä horisontaalisten rajavalvontatoimintojen, kuten laadunvalvontamekanismin, haavoittuvuusarvioinnin, menettelyjen yhdenmukaisen soveltamisen, koulutuksen, riskianalyysin ja tiedonhallinnan johdonmukainen kansallinen seuranta ja koordinointi;
2. **Kansallinen laadunvalvontamekanismi ja haavoittuvuusarviointi:** varmistettava, että kaikki rajaturvallisuuden ylläpitämiseen osallistuvat kansalliset viranomaiset kattava kansallinen laadunvalvontamekanismi pannaan tehokkaasti täytäntöön; varmistettava, että rajavalvontamenettelyjä arvioidaan järjestelmällisesti kansallisen laadunvalvontamekanismin avulla maahanmuutto- ja rajaviraston lakkauttamisen ja sen toimivallan siirtämisen jälkeen;
3. **Kansallinen laadunvalvontamekanismi ja haavoittuvuusarviointi:** luotava tarvittavat kansalliset valmiudet kaikkien haavoittuvuusarviointiin, erityisesti ilmarajojen valvontaan ja rajavalvontavalmiuksien suunnitteluun, liittyvien pyydettyjen tietojen toimittamiseksi;

4. **Virastojen välinen yhteistyö:** varmistettava tehokas virastojen välinen yhteistyö kaikkien rajaturvallisuuden ylläpitämiseen osallistuvien kansallisten viranomaisten välillä erityisesti panemalla täytäntöön Eurosuria koskevan yhteistyöpöytäkirjan ja maahanmuutto- ja rajaviraston sekä vero- ja tulliviranomaisen välistä yhteistyötä koskevan pöytäkirjan määräykset ja sopimalla täsmällisistä järjestelyistä ja vuotuisista toimintasuunnitelmista, jotka sisältävät selkeät toimet, vastuuelimet, määräajat, seurantamekanismin, arvioinnin ja korjaavat toimet, jotta noudatetaan eurooppalaisesta raja- ja merivartiostosta annetun asetuksen (EU) 2019/1896¹ 12 artiklan 1 kohtaa luettuna yhdessä sen 3 artiklan 1 kohdan e alakohdan ja 7 artiklan 1 kohdan kanssa;
5. **Riskianalyysi:** laadittava ja pantava täytäntöön standardoitu menettely, jonka avulla voidaan laatia ilma- ja merirajatarkastuksiin liittyviä riskianalyysituotteita, erityisesti riskiprofiilit ja indikaattorit, jotka liittyvät ulkorajan ylittäviin henkilöihin ja kuljetusvälineisiin ja joita kaikkien asiaankuuluvien sidosryhmien on sovellettava;
6. **Riskianalyysi:** kehitettävä ja pantava täytäntöön yhteisen yhdenmetytyn riskianalyysimallin mukainen kansallinen riskianalyysimenetelmä, joka kattaa rajatarkastukset ja rajojen valvonnan ja koskee kaikkia rajavalvontaan osallistuvia kansallisia viranomaisia, jotta voidaan varmistaa niiden organisaatorakenteiden kaikilla tasoilla sovellettava yhteinen lähestymistapa riskianalyysiin;
7. **Riskianalyysi:** kehitettävä kansallinen strateginen riskianalyysituote, joka kattaa rajatarkastukset ja rajojen valvonnan;

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2019/1896, annettu 13 päivänä marraskuuta 2019, eurooppalaisesta raja- ja merivartiostosta sekä asetusten (EU) N:o 1052/2013 ja (EU) 2016/1624 kumoamisesta, *EUVL L 295, 14.11.2019, s. 1–131*.

8. **Riskianalyysi:** kehitetään ja pannaan täytäntöön kansallinen riskianalyysikoulutusohjelma, joka perustuu yhteiseen yhdenmennyyn riskianalyysimalliin ja on kaikilla tasoilla toimivien analyytikkojen käytettävissä; lisätään riskianalyysitehtäviä suorittavan henkilöstön määrää asiaankuuluvien rajavalvontaviranomaisten organisaatorakenteiden kaikilla tasoilla; otetaan käyttöön standardoitu menettely riskianalyysituotteiden jakamiseksi kaikkien asiaankuuluvien sidosryhmien organisaatorakenteiden kaikkien tasojen kesken, kuten Schengenin rajasäännöstön¹ 15 ja 16 artiklassa edellytetään;
9. **Riskianalyysi:** pantava tasavallan kansalliskaartissa täytäntöön yhteinen yhdenmenny riskianalyysimalli rajojen valvontaa koskevan riskianalyysin tekemiseksi eurooppalaisesta raja- ja merivartiostosta annetun asetuksen (EU) 2019/1896 29 artiklan 1 kohdan mukaisesti;
10. **Eurosur:** varmistettava, että kaikista rajatarkastusmenettelyjen aikana havaituista häiriötilanteista ilmoitetaan lähes reaaliaikaisesti kansalliselle koordinoitikeskukselle;
11. **Eurosur:** perustettava Eurosuria varten toimintatietotaso sisällyttämällä siihen kaikilta merivalvontaan osallistuvilta kansallisilta viranomaisilta (meripoliisi, laivasto ja ilmavoimat) saatavat asiaankuuluvat tiedot;
12. **Eurosur:** perustettava Eurosuria varten analyysitietotaso eurooppalaisesta raja- ja merivartiostosta annetun asetuksen (EU) 2019/1896 24 artiklan 1 kohdan c alakohdan mukaisesti ja syötettävä siihen tietoja;
13. **Kansallinen tilannekuva:** laadittava kattava ja täydellinen kansallinen tilannekuva sisällyttämällä siihen eurooppalaisesta raja- ja merivartiostosta annetun asetuksen (EU) 2019/1896 25 artiklan 2 kohdan e alakohdan mukaisesti kaikilta rajavalvontaan osallistuvilta asianomaisilta viranomaisilta (maahanmuutto- ja rajavirasto, meripoliisi, laivasto, ilmavoimat) saatavat asiaankuuluvat tiedot;

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) 2016/399, annettu 9 päivänä maaliskuuta 2016, henkilöiden liikkumista rajojen yli koskevasta unionin säännöstöstä (Schengenin rajasäännöstö) (kodifikaatio), *EUVL L 77, 23.3.2016, s. 1.*

14. **Suorituskykyjen kansallinen kehittämissuunnitelma:** laadittava suorituskykyjen kansallinen kehittämissuunnitelma kokoamalla siihen kaikilta rajaturvallisuuden ylläpitämiseen osallistuvilta kansallisilta viranomaisilta saatavat asiaankuuluvat tiedot;
15. **Henkilöresurssit:** varmistettava, että henkilöresursseja koskevan kansallisen strategisen suunnitelman perusteella palveluksessa on riittävästi henkilöstöä, jotta ulkorajoilla voidaan toteuttaa tehokkaat, korkeatasoiset ja yhdenmukaiset rajatarkastukset;
16. **Erityis- ja täydennyskoulutus:** perustettava rajatarkastusmenettelyjä, muun muassa asiakirja-asiantuntemusta, koskeva säännöllinen ja järjestelmällinen täydennyskoulutusjärjestelmä ja varmistettava, että kansallisella tasolla on valmiudet antaa tätä koulutusta säännöllisesti rajavartijoille; varmistettava, että Frontexin järjestämässä erityiskoulutuksessa saatua tietoa levitetään asianmukaisesti asiaankuuluvalla henkilöstölle;
17. **Erityis- ja täydennyskoulutus:** kehitettävä edelleen yleisestä turvallisuudesta vastaavan poliisin ja kansalliskaartin koulutusohjelmia Frontexin yhteisen koulutusohjelman mukaisesti, jotta voidaan tarjota riittävä tietämys ja asiantuntemus rajatarkastusten ja rajojen valvonnan suorittamiseksi tehokkaasti Schengenin rajasäännöstön mukaisesti; koulutusta olisi tarjottava säännöllisesti, ja sen olisi perustuttava vuosikohtaiseen suunnitteluun; siihen olisi sisällyttävä koulutusta ensimmäisen ja toisen linjan rajatarkastuksista, riskianalyysistä, asiakirjaväärennösten havaitsemisesta, laitteiden käytöstä ja muista asiaankuuluvista aiheista;
18. **Asiakirjaväärennösten havaitseminen:** varmistettava, että kaikilla rajanylityspaikoilla on riittävästi koulutettuja asiakirja-asiantuntijoita;
19. **Asiakirjaväärennösten havaitseminen:** varmistettava, että kaikilla rajanylityspaikoilla on kaikki tarvittavat välineet asiakirjaväärennösten havaitsemiseksi ensimmäisen ja toisen linjan rajatarkastuksissa ja että niitä käytetään järjestelmällisesti, jotta voidaan varmistaa valmiudet tunnistaa asiakirjaväärennökset;

20. **Rajojen valvonnassa käytettävät laitteet:** laadittava ja pantava täytäntöön rajojen valvontaan käytettävän liikkuvan kaluston hankintaa, ylläpitoa ja nykyaikaistamista koskeva suunnitelma ja nykyaikaistettava laitteisto suunnitelman mukaisesti myös hyödyntämällä tehokkaasti EU:n rahoitusvälineitä;
21. **Varautumissuunnittelu:** tarkistettava kansallista varautumissuunnitelmaa sisällyttämällä siihen kaikki tarvittavat osatekijät, jotta mahdollisiin ulkorajoilla ilmeneviin hätätilanteisiin voidaan reagoida kattavasti;
22. **Rajatarkastusten laatu ja niitä koskeva menettely:** parannettava kolmansien maiden kansalaisten ensimmäisen linjan rajatarkastusten laatua ja varmistettava rajatarkastusten yhdenmukainen ja korkea taso;
23. **Rajatarkastusten laatu ja niitä koskeva menettely:** suoritettava Schengenin rajasäännöstön 8 artiklan 3 kohdan mukaisesti perusteellisia tarkastuksia niille kolmansien maiden kansalaisille, jotka käyttävät rajatarkastusautomaatteja;
24. **Rajatarkastusten laatu ja niitä koskeva menettely:** päivitettävä Passe-ohjelmisto sen varmistamiseksi, että matkustusasiakirjojen aitous tarkastetaan asianmukaisesti Schengenin rajasäännöstön 8 artiklan 2 ja 3 kohdan mukaisesti;
25. **Miehistön ja matkustajien nimiluetteloihin perustuvat tarkastukset merirajoilla:** kehitettävä automaattinen ratkaisu miehistö- ja matkustajaluetteloiden tarkastamiseksi, jotta merirajatarkastukset voidaan suorittaa tehokkaasti;
26. **Viisumien käsittely rajalla:** varmistettava, että viisumin myöntäminen rajalla EU:n kansalaisten perheenjäsenille on direktiivin 2004/38/EY¹ 5 artiklan 2 kohdan mukaisesti maksutonta;
27. **Liikenteenharjoittajien vastuu:** perustettava matkustajien ennakkotietoihin sovellettava automatisoitu kohdentamisjärjestelmä manuaalisen käsittelyn välttämiseksi ja rajatarkastusten laadun parantamiseksi;

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2004/38/EY, annettu 29 päivänä huhtikuuta 2004, Euroopan unionin kansalaisten ja heidän perheenjäsentensä oikeudesta liikkua ja oleskella vapaasti jäsenvaltioiden alueella, asetuksen (ETY) N:o 1612/68 muuttamisesta ja direktiivien 64/221/ETY, 68/360/ETY, 72/194/ETY, 73/148/ETY, 75/34/ETY, 75/35/ETY, 90/364/ETY, 90/365/ETY ja 93/96/ETY kumoamisesta, *EUVL L 158, 30.4.2004, s. 77.*

28. **Liikenteenharjoittajien vastuu:** varmistettava, että toteutetaan kaikki tarvittavat toimenpiteet lentoliikenteen harjoittajien velvoittamiseksi toimittamaan matkustajien ennakkotiedot ulkorajoilla suoritettavia henkilötarkastuksia varten, ja määrättävä seuraamuksia yhtiöille, jotka eivät noudata 29 päivänä huhtikuuta 2004 annetussa neuvoston direktiivissä 2004/82/EY¹ asetettua oikeudellista velvoitettaan, esimerkiksi laatimalla liikenteenharjoittajille täytäntöönpano-ohjeet ja vankempi järjestelmä sakkojen määräämiseksi siinä tapauksessa, että matkustajien ennakkotiedot jätetään jatkuvasti toimittamatta;
29. **Merirajojen valvonta:** parannettava toistensa naapureina sijaitsevien paikallisten ja alueellisten yksiköiden välistä yhteistyötä ja tilannetietoisuutta jakamalla tehokkaammin tietoja kaluston sijainnista ja muita asiaankuuluvia tilannetietoisuutta koskevia tietoja; parannettava paikallisten ja alueellisten yksiköiden pääsyä yhdennettyyn seuranta-, johto- ja valvontajärjestelmään (SIVICC);
30. **Lissabonin lentoasema:** varmistettava, että Lissabonin lentoasemalla on riittävästi rajavartijoita, jotta rajatarkastukset voidaan suorittaa ja jotta voidaan osallistua jatkokoulutukseen;
31. **Lissabonin lentoasema:** parannettava toisen linjan tarkastusmenettelyjä Lissabonin lentoasemalla, jotta voidaan lyhentää toisen linjan tarkastusten kohteena olevien matkustajien odotusaikaa;
32. **Lissabonin lentoasema:** järjestettävä tarvittavat laitteet ja henkilöstö toisen linjan tarkastuksia varten Lissabonin lentoaseman terminaalissa 2;
33. **Lissabonin lentoasema:** varmistettava, että Lissabonin lentoasemalla suoritetaan pakollinen biometrinen todennus viisumitietojärjestelmästä Schengenin rajasäännösten 8 artiklan 3 kohdan b alakohdan mukaisesti;

¹ Neuvoston direktiivi 2004/82/EY, annettu 29 päivänä huhtikuuta 2004, liikenteenharjoittajien velvollisuudesta toimittaa tietoja matkustajista, *EUVL L 261, 6.8.2004, s. 24.*

34. **Lissabonin satama:** parannettava ensimmäisen ja toisen linjan rajatarkastusten infrastruktuuria ja laitteistoa Lissabonin satamassa ja järjestettävä sinne riittävä määrä koppeja tehokkaiden rajatarkastusten mahdollistamiseksi.

Tehty Brysselissä

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja
